

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer
KN2025/01872

Datum
2025-11-05

Yttrande från BirdLife Sverige gällande promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten*

BirdLife Sverige har beretts möjlighet till yttrande över promemorian *Ny kärnkraft i Sverige – fler möjliga platser vid kusten*. Promemorian innehåller förslag som syftar till att möjliggöra utbyggnaden av kärnkraft inom de s.k. obrutna kustområdena och de s.k. högexploaterade kustområdena, samtidigt som skyddet för natur- och kulturvärden upprätthålls. De föreslagna ändringarna innebär att förbudet mot anläggningar för kärnteknisk verksamhet inom kustområdena och skärgårdarna i Bohuslän från gränsen mot Norge till Brofjorden, i Småland och Östergötland från Simpevarp till Arkösund och i Ångermanland från Storfjärden vid Ångermanälvens mynning till Skagsudde och på Öland ska tas bort. Ändringarna innebär också att förbudet mot anläggningar för kärnteknisk verksamhet inom kustområdena och skärgårdarna från Brofjorden till Simpevarp och från Arkösund till Forsmark, utmed Gotlands kust, på Östergarn och Storsudret på Gotland samt på Fårö på andra platser än där det redan finns sådana anläggningar tas bort. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Föreningen lämnar nedanstående yttrande.

BirdLife Sverige instämmer i att vårt samhälle behöver genomgå en omställning för att minska utsläppet av växthusgaser och bromsa klimatförändringarna. För att möjliggöra en fortsatt elektrifiering av samhället och åstadkomma en effektiv klimatomställning behöver kraftsystemet stärkas och produktionen av fossilfri el behöver öka. Det är inte otänkbart att kärnkraft kommer att bidra till detta. BirdLife Sverige anser emellertid att det är helt fel att som inledande åtgärd upphäva gällande miljölagstiftning som syftar till att skydda, bevara och bibehålla unika naturvärden och kustområden för kommande generationer. I händelse av att anläggningar för kärnteknisk verksamhet kan göras så säkra som utlovas, så måste det finnas åtskilliga platser där sådana kan anläggas utan att miljölagstiftningen behöver rivas upp, och utan att oexploaterade naturområden förlorar sin identitet och karaktär.

Promemorians bedömning är att föreslagna ändringar inte medför någon direkt påverkan på miljön, klimatet eller människors hälsa, eftersom det alltid kommer att krävas en prövning i det enskilda fallet inför en etablering av en kärnteknisk anläggning. Det vore emellertid ingen mening med de föreslagna förändringarna om de inte förväntas medföra att kärnteknisk verksamhet installeras inom de kustområdena och skärgårdar där det idag är förbjudet. En seriös konsekvensbeskrivning skulle därför ha redovisat scenarier om och bedömningar av vilka konsekvenser sådana anläggningar sannolikt kommer att få för den natur och de landskap som omfattas av skyddet. Hur uppfyllandet av Sveriges åtaganden enligt riksdagens beslutade miljömål samt internationella lagstiftningar och konventioner påverkas måste också ingå i en fullvärdig konsekvensanalys. Ytterligare exploatering av naturområden försvårar Sveriges möjligheter att leverera enligt naturvårdsdirektivens och naturrestaureringsförordningens krav på bevarande och återställande av ekosystemtjänster.

Som exempel på förväntad påverkan kan nämnas ytterligare fragmentering av naturlandskapet längs obrutna kuststräckor som inbegriper en mosaik av olika naturtyper, däribland sammanhängande skogar och beteshävdade marker samt skärgårdsvikar med såväl hög individtätet som artdiversitet. Kärnkraftsanläggningar och tillhörande skyddszoner kommer att ta betydande arealer i anspråk, och bidrar därmed till ytterligare fragmentering och bruten konnektivitet för många arter och livsmiljöer.

Föreningens sammanfattande bedömning är att genomförande av promemorians förslag kommer att vara negativt ur miljösynpunkt. Ett eventuellt genomförande öppnar också upp för fortsatta försvagningar av miljölagstiftningen, vilket undergräver dess legitimitet.

För BirdLife Sverige,

Daniel Bengtsson, Fågelskyddsansvarig
070 515 45 33, daniel.bengtsson@birdlife.se

Kjell Carlsson, Ordförande
070 226 77 62, kjell.carlsson@birdlife.se